

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 1-70 кор.

За границею.

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вреш ми очи і душу ми вреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення зличайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Чи політика улиці — чи політика розваги і праці?

(X) Інспекційна подорож міністра-президента д-ра Кербера по Галичині, а іменно побут єго у Львові не обійшли ся без вельми сумного епізоду по вічу, скликаним «Народною Радою». Про саму подію, яка розіграла ся на улиці Чарneckого недалеко самого намісництва, подали ми вчера вже звістку, а нині повернемо до сих промов вічевих, які можна вважати причиною сеї сумної події.

Молодим демагогам, що аспірують на проводирів народу, не припали до вподоби візваня д-ра Костя Левицкого, котрий відкривав віче і д-ра Окуневского, котрий проводив нарадам, «до уміркованя і гамованя болем накипілого серця, а виголошуваня лише фактів, ілюструючих наші болі і кривди». Така дорога заради видала ся сим молодим демагогам неясною і они взяли ся до поясненя своїм питомим способом. На їх погляд «нашим дороговказом на будуче має бути політика мас, політика улиці, політика сили, політика барикад». Нічого отже дивного, що після проголошеня такої програми будучини і доданої ще до того горячої заохоти та після візваня розходячих ся з віча учасників також одним з таких демагогів, сї учасники вирушили в напрямі намісництва, де дійшло до звісної події з поліцією.

Однак хоч орган національно-демократичний запевняє, що се руский нарід дав «достойний і зрілий вислів своїй опінії», ми думаємо, що з сею програмою не згоджує ся ані руский нарід, ані поважні єго представителі, бо ні один з присутних на вічу старших учасників і послів руских не заявив своєї згоди на повисшу програму. Руский нарід зібрав уже останними роками сумні досвідки тих високопарних обіцянок і далекосяглих домагань, вивішених сими демагогами, мав ся надїями, що сецесия рускої молодіжи відразу доведе до цілого, самостійного українсько-русского університету, що рільні страйки доведуть до повного гаразду наше пригноблене селянство, а тепер відчуваємо і на університеті і в цілій східній Галичині сумні наслідки сих високопарних розмахів, коли тимчасом ті, що заповідали триумфи з університетом, голосять, що з соціально-демократичного погляду нема що добивати ся українсько-русского університету, бо се справа національна.

Отже й тепер осягненя рівноправности руский нарід не дібє ся дорогою, яку вказують молоді демагоги, бо она неперечно доведе до подібних наслідків, які бачимо в останних роках. Не дорогою уличних галабурд, але дорогою розваги, до якої

ще так недавно сам начальний редактор національно-демократичного органу взивав руску суспільність в цілій серії поважних статей, не дорогою барикад дійде руский нарід до культурного і національного розвитку і до становища поруч інших народів цивілізованих, а дорогою ревної і запопадливої праці просвітної і економічної. Як наші противники лише руки затирають з радости, як они кують для себе оруже з таких розмахів і промахів наших демагогів, впевняє нас найнагляднійше вчерашна статя всепсьельского органу «На nowe drogi», де вже всему рускому народови навязує протидержавні і протидинастичні змаганя, копаючи для него яму пропасти. Нарід руский однак не піде ані за тими хвилевими окликами молодих загорільців, ані не дасть ся на радість своїм противникам зіпхати в ту пропасть, в якій они раді би живцем єго погребати, а буде при всяких трудностях і перепонах добивати ся розвагою і працею красшої долі, памятаючи на слова свого віщого поета:

«Праця єдина нам шлях уторує,
Довгий той шлях і важкий,
Що аж до щастя і домі прямусь:
Нумо до праці мерщій!»

Політична промова д-ра Кербера.

На обіді у краєвого маршалка гр. Ст. Баденського, після внесеного господарем тоасту в честь гостя, президент міністрів виголосив довшу промову, якій що-до єї змісту і теперішньої ситуації приписують зі всіх сторін велику вагу.

Прийміть, ваша ексцелленце — говорив др. Кербер — мою найщирішу подяку за незвичайно приязні слова, якими зволили звернути ся до мене, а також і подяку за те, що ваша ексцелленція, як і всі, котрих підчас сеї, для мене так гарної подорожи я пізнав, промовляв до мене по німецки. Підчас цілої подорожи я жалував глибоко, що не володію мовами вашого краю і щораз більше брало у мене гору пересьвідчене, що принайменше урядники, заховуючи свою народність, повинні говорити кількома краєвими мовами. Не стали ся ви, панове, гіршими Поляками через се, що говорили зі мною по німецки, і ніхто не спроневірлює ся свому народови через се, коли учить ся другого і третього языка. Для мира в державі було би найшчасливішим прогностиком, к либ держава могла розпоряджувати великим числом урядників, які були би в можности без перешкод порозумівати ся живим словом з горожанами, приналежними до иншої народности.

Недавно тому піднесено против нас тяжкі заміти з сеї причини, що ми уможливили австрійским студентам на загребскім університеті вступоване до австрійської державної служби, коли перед тим піддадуть ся іспитови з найважнійших частин австрійского права. Коли се було несправедливим, — то ми були до сего

примушені, бо не мали достаточного числа кандидатів на посади урядників в Дальмації. Від богато літ вже поручувано властям, щоби звертали увагу урядникам на особливі користь, які на случай, коли навчать ся хорвацкої мови і підуть до Дальмації, узискають по часті сейчас, почасти будуть їх могли узискати на будуче. На жаль не зголосив ся ані один урядник. Ми звернули ся також до університетів, аби студентів, зміж яких богато дійсно боре ся о будучину, поучено в тім самім дусі — але і се не мало найменшого наслідку. А понеже ми мусимо мати урядників, тож вибрали вихід так строго критикований, бо населене має право домагати ся, щоби єго справи були поладжувани.

Язикова справа стала великою квестиєю в сій державі і нічо не є більше пожалованя гідним, чим се, що сю квестию трактує ся з пересадою і єї, а не справу народного загального розвою чинить ся головною квестиєю, з єї причини віддає ся через довгі роки парламент під панованє обструкції і не зважає ся на се, що абсолютне ідентифікованє языкової квестиї з народностию загрожує прямо державі в єго екзистенції. Позвольте мені, мої панове, говорити раз зовсім отверто про ті справи і про наші відносини. Також серце президента міністрів може бути повне, а навіть переповнене. Теперішнє правительство є пересьвідчене, що не дойшло в якийнебудь спосіб жадної з живучих в Австрії народностей. Що про нас говорять в тій квестиї, є або перекрученем нічо не значучих випадків, або знов бракує тому, се вже є правилом, взагалі якої небудь підстави. А що по правді не можна нам закнути жадних противних гріхів, тому обвиняють нас тим насильнійше за негативні гріхи, за мнїмі заєдбання. Якжеж маємо оправдувати ся з тою, чо-го ми не вчинили? Се вже понад наші сили. Коли однак нас хто запитає ся, чо-му ми не вчинили того, або сего, то я відповім єму на се через повторенє нашої програми, якій завсїгди невломно останемо вірними.

Бажаємо кожного часу всі наші скромні зусилля посвятити ділу порозуміня, коли борючі ся з собою народности, в дійности бажають сего порозумнє. Однак не будемо ніколи, серед жадних відносин, робили односторонних національних концесий. Для сеї програми ми не зятягнули зобовязань супротив себе самих і нашого слова додержимо. Не даємо ніколи права приписувати нашій діяльности инших тенденцій, як ті, які з наших діл впливають ясно. Так само в Тішві і Опаві ми досить вчинили тільки культурним потребам двох, управнених до сего народностей. Колиб колинебудь повстала небезпечність — однак після наших диспозицій уважаємо єї за цілковито виключену — колиб отже повстала небезпечність, що справу тих шкід втягнуло би в механізм національної борби, так, кажу се вже тепер, тоді зробимо всі кроки до радикальної оборони, бо уважаємо себе обовязаними не дозволити на зменшенє народного стану посіданя Німців.

Нас не перестрашує гамір, в котрім є богато автосуггестії, однак питаємо ся, чи се є позиточним, для народности позиточним, шу-

Від 36 літ ествуючий

ГОДИНИКАРСКО-ЮВІЛЕРСКИЙ МАГАЗИН

ЮЛІЯНА ДОМБРОВСКОГО
у Львові, ул. Гетьманська ч. 4.

поручає: бриланти, перли, золоті і срібні вироби, заручинні перстінці, шлюбні обручки, будильники, годинники великі і малі в великім виборі з першорядних світових фабрик по найнижчих цінах. 99(8-8)

кати щоденно нових причин, аби ними роздратувати ся? У радикальних політиків може се стати ся другою натурою, але розсудним мужам не пристойть, аби давали себе поривати. Для австрійських народів се було би спасенням, колиб найшов ся заступ рішених патріотів, що постановили би сильною волею положити кінець тим борбам, таким повним небезпечностям. Коли сонце зійде, тоді мрака мусить опасти.

Правда, що стоїмо серед нагальних національних борбів, однак ми одідичили їх вже перед століттями. Що нині они кітлюють сильніше, то се стало ся єдино внаслідок конституції, яку, що дивно, хотять порвати як-раз ті, яких голос без неї гомонів би багато тахше, сї, що колиб не було конституції, мусїли би зносити правительства, найбільше неприязні для них. Австрія стала згерманізованою і зцентралізованою, коли єще не була конституційною і тоді ані один акт не був писаний по чески в урядах. Не тверджу, аби се було справедливим, але з сего видати, що конституційна ера дала також ческому народови і я задаю собі питанє сам собі, чи се відповідне і гідне, що сей так високо розвятий нарід поборює так пристрастно нову Австрію. А коли таке саме питанє зверну до Русинів і Словенців, до Волохів та Італійців, чи може бути инша відповідь.

Ся монархія повстала як щит против нападів зі сходу; так легко забуває ся про се, що багато єї народів добровільно злучило ся з нею як-раз з причини єєї цілі. Хотяй ся ціль нині стратила багато на значіно, держава вступє, а клий помежи поодинокими вязанями єєї будови ствердїв. Численні, спільні інтереси потворили ся межі народами, держава посїдає основні закони, які кождому народови дають запорукку, що єго голос буде вислуханий, а тепер могутну, народну думку, яка своєю силою могла би бути кріпостию згоди, перековано на якийсь пароксизм, котрий нищить державу.

Кінець легко предвидїти. Се лихо мусить довести до стану, який не буде зовсім приємним для народної і політичної свободи сего покрою. Безнастанні змаганя, щоби другого перестягнути, кінчать ся катастрофою, банкрутством.

Під сумний образ теперїшности кладу як підпись девїзу правительства: безпристрастна витрвалість. Ніхто не здужав намовити нас до жадної несправедливости, до жадного насильства; кожди парламент вчинить нас кураторами єєї держави, то знаємо, що ми самі маємо журити ся про єго добро доти, доки не найдуть ся сторонництва, які вийдуть з лабіринту народних неприязний і повернуть до ясних галь спільної праці.

Однак Австрія не може чекати на се, а під примусом, який плине з того, як дотепер, так і надалше в цілій нашій діяльності будемо поступали з чистим сумлївєм.

Вибачте менї, мої панове, що так довго я надуживав вашої терпеливости. Ви є синами народу, який вартність конституції цїнив високо. Ви говорили і ділали завсїгди поєднуєчо в справах держави, взяли на себе обовязок посередників, хотяй знали, як він мало є корисним, ви завсїгди виступали в оборонї достоїнства і великодержавного значїня монархїї. Також сойм королївства Галичини держав ся завсїгди добрих, парламентарних традицій і був завсїгди свїдомий своїх прав і обовязків супротив краю. Поступованє правительства доказало, що оно признає се становиско сойму і тому завсїгди звертає увагу на ухвали сойму. На чолї автономїчної адміністрації того краю стоїть муж, котрого почутє обовязку і уміркованє, котрого добру волю і почутє справедливости підносять єї сторонництва, котрого цїле населенє окружає поважанєм. Королївство Галичини і Володимирїї з Вел. княз. Краківским і єго маршалок найжяють!

Япаньско-росийска війна.

3 під Ляояну.

Суперечні вїсти знов літають як чмелї. Єще вєчїрні телеграми доносили, що Росияни відбили єї атаки Япанців і на правім крилі посувають ся на полудне здовж залїзниці, а нині насїпи вже вїстки з Токїо і Шангаю, що Япанці заняли вже саме місто. Колиб се було правдою, то після терену, який займає Куропаткин під Ляояном, можна витолковати собі тїлько в єєї спосіб, що він дав себе окружити Япанцям в згадуванім отже чотирокутнику горбів, дозволяючи їм заняти само місто з китайськими ліпьянками, положене на північ від укрїзленого табору над самою рікою Тайшего, а слабке так своім положенєм на долині, як і сусїдством з вікою, по котрій можуть прибути япаньскї канонїрки. Вірні дотеперїшній своїй тактиці, Росияни і Ляояна не дали даром, а доперва по зажертїй борбі під єго мурами, бо ті мурї становили, річ природна, пригїдний, оборонний объект. Також доносить бюро Райтера з Мукдену, що 10.000 Япанців маневрує від північного сходу від Мукдену. І ся вїстка трохи передчасна, бо як з телеграми ген. Сахарова виходить, Япанці переправляють ся доперва через ріку Тайшего. Іменю

єго телеграма з вєчєрашнього дня звучить: Нинїшна ніч минула спокївно. До год. 6. рано ані по нашій сторонї, ані по япаньскїй не стрїляно. Після наших донесєнь, вїска Курокого уживають понтонів, щоби переправити ся через ріку Тайшего. Нинї один відділ тих вїск під Саган і Канкванту, де ріка творить закрут, зачав переправляти ся на правий берїг Тайшего. О год 5. рано пізнали наші патрулі, що неприятельска дивїзия піхоти разом з артилерїєю і кіннотою переправила ся через один бїрд в ріці. Япанці ішли наперед в двох напрямх, на захід і до япаньских закопів. Сї вїска, що вже перейшли були через ріку, виставили сторожничї відділи, які мали крити переправу решти вїск. Межи найбільше висуненими відділами вивязала ся дня 31. серпня завзята борба, яка трєвала від 8. вєчєром до півночи, після чого настав цїлковитий спокїй. Також вєчєрашна борба закінчила ся цїлковитим успїхом наших вїск; ми удержали ся при євїх наших, висунених наперед позициях. Особливо завзятою була борба, яку вєла дивїзия генерал-майора Кондратовича. Наші вїска, виставлені через цїлий день на неприятельский огонь, боронили з рїдкою настїйчивостию повірених їм позицій. Неприятель кілька разів атакував наші позиції, а передні наші фортифікації кілька разів по упертїй оборонї діставали ся в неприятельскї руки, але за кождим разом відбили їх наші баґнетами. Страти неприятеля мусять бути дуже знатні, наших страт єще не обчислено, але також мусять бути дуже великі. Серед раних находить ся генерал-майор Мрозовский; генерал-поручник Штакельберг одержав контузію, але мимо сего остав в радї. Велика скількість япаньского оружя дістала ся в наші руки.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залєгlostий та о приєднуванє нам нових передплатників.

Н О В І Н К И.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Тадея апост.; рим.-кат. Ізабелї, Боронисл. — В недїлю: руско-кат. Аґатонїка; рим.-кат. Розалїї дїви.

— **Президент міністрів др. Кербер** вїїхав вєчєра пополудни зі Львова з двірця Підзамче, працюючи представителем властей. О 3. год. приїхав др. Кербер до Скваряви в товаристві намісника гр. Потоцкого, президента суду Тхоржницького, радників Бляйльбєна, Завадского і Зале-

Сильвестер Яричевский.

БОДНАРИХА.

Гарну жінку має той боднар з Липової улиці! Так що-ж з того, коли пан майстер любить часом запивати ся, а тоді з ним непорадна година: прийде в хату, лає ся, що мерзко й слухати. А жінка — мовчить. Та за те, коли єго нема дома, то наша красна боднариха дає волю сльозам. Свядячи у порога будки, заповненої краном свого чоловіка, тримає в руках робїтку і тяжко плаче. Не обходять єї люди, що зглядають на неї. Привикла она до того, що на неї дивить ся євїт якимсь незвичайним, дивним оком.

Але чоловіка нема, не лаєть ся він, то чо-го-ж плачуть чорні очі?

Був прекрасний вєчїр маєвий, коли він сидїв з нею на лавці міського городу та сильне чогось так зажурился. Лице єго було блїде як біла хустка. Вона гляділа на него своїми чорними очима з виразом безмежної любови. Було й трохи кокетерїї в тїм поглядї.

— Ти знов нинї сумний, тяжко задуманий, мій любий! — сказала дївчина. В голосї було чути легонький докір.

— От, дай менї євїятий спокїй, Милько! На що здали ся тої вічні допити? Шкодять тобі моя мовчавість? Коли так — то працюй! Заберусь від тебе з моїми думками, з моїм смутком і неспокоєм. Піду і ніколи — ніколи до тебе не верну!

— Що-ж бо ти кажеш? — скрикнула з переляку дївчина. — Не вже-ж менї не вільно й допитувати?

— Не вільно! — відповів молодець.

В голосї єго пробивала ся не так досада, як само роздраженє. В такім настрою духа чоловікови все немило: гнїває те, що люди довкола веселї, радї регочуть ся; немило й дивитись на іграючі дїти; немилий сам блєск ясного сонця і цвирий голос любки-горлиці. Чоловік не знає сам, чоґо єму бажаєть ся...

— Володю, не гнївай ся! Ти щось передїмною скриваш... ти не є отвертий...

— Хоть би й так, то що-ж?

— То що — питаєш? Прецінь ти не повинен мати передїмною жадної тайни...

— Єт, остав мене в спокою!

— Але ж мій ти дорогий! Ти преці обїцяв менї все а все говорити правду, вивідати все, що тебе болить, що допікає. Відкрий же серце, най знаю, що ти мене любиш!

— Бувають річи, котрих не відкриває ся нікому!

— Але прошу!

Дївчатка, а ще до того красні, любї дївчата, уміють просити. Доти просила, доти нудила, доти тулилась, доки й не отворила єму уст. Він кинув ся й промовив:

— Годї любити ся в голоді і холодї! Того менї чєй не забагаєть ся тепер!

— Що?... Що ти сказав? — аж скрикнула дївчина.

— А те, що почув! — відтяв молодець. Блїде лице набїгло слабим румянцем трохи аж під очі, під котрими лягла синява, як у хорого чоловіка.

— Отже тепер довідаєш ся, тїльки не кажи нікому!... Знай отже, коли я вернув з дому, не було в моїй кишєви гроша, бо дома самї не мали нічого. Пару шєлюгів завинили менї товариші — та повіддавали. А тут з нікуди бїльше помочи. Оглянувсь я за яким-таким занятєм. Не було. Обїцяли, правда, та на обїтницї й стало. Я став запозичувати ся у товаришів, щоби як-так пережити днї, та вічно годї позичати. А занятя як нема, так нема. От стїв я голодувати. Вже зо двї недїлі так голодує...

— Бідний ти, бідний!

— Трафить ся день, що який товариш запросить до себе або що, то чоловік чим занесе ся, але иноді то й без куска хлїба доведеть ся блукати цїлу днину. Коби там дістали яке місце, яку писанину, то й зажив би инакше... Але хай єму хрін! яєсь то буде!

Молодець скінчив свою сповідь. В очах Омелї заблєсло щось немов сльоза. Вона вхопила Володка за руку.

— Так ти менї вірив! Чи не було признаєть ся зараз? А то захорїєш, страшиш здоровлє, силу!... Я була-б уже давно сєму лихови заридила.

— Та як? Ти-ж преці не схочеш...

— Чекай, от я тобі начертаю весь плян.

Нахилилась до хлопця і говорила півголосом. На єго лиці слїдно було початково певне невдоволенє, головою він часом і заперечував та вкінци справа увінчалась спільною згодою.

(Кінець буде).

ського і віцесекретаря Беньковського. З двірця поїхали всі до двора презеса польського Кола Аполінарія Яворського, а звідтам до Буска на обід до гр. Казимира Баденього. О 9. год. вечер поїхав президент міністрів до Тернополя і прибув там о 11. год. вночі. На двірці ждали на него представителі властей і товпа народу. Др. Кербер замешкав в «Готели подільськім».

Нині рано о 9. год. др. Кербер прийав до староства і по представленю ему урядників, обходив всі бюро, випитуючи ся о поодинокі реферати. Опісля президент міністрів оглядав польську гімназію і подомініканський будинок, де містять ся руска гімназія, аби пере-свідчити ся наочно про лихе приміщенє рускої гімназії. Д-ра Кербера опроваджував по будинку управитель рускої гімназії Калитовський і дир. Мацішевський. Звідтам поїхав міністер-президент до суду, а по огляненю его, приймав ріжні депутації. Пополудни був др Кербер на сніданю, данім его шкільним товаришем п. Володиславом Федоровичем.

— **Вистава фантової льотерії** львівського «Сокола», отворена в пасажи Миколаша що дня до неділі вечером від 8½ год. рано до 9½ год. вечер — заслугує на то, аби єї оглянути. Вступ на виставу коштує 20 с., для шкільної молодіжи 10 с.

— **Пригадуємо**, що нарада в справі станового органу учительського «Промінь» відбуде ся дня 4. с. м. о год. пів до 11. перед полуднем в «Народнім Домі» в Чернівцях. Інтересовані круги повинні рішучо явити ся на тій нараді.

— **Вписи до руского Висшого Інститута музичного** відбувають ся в комнатах «Рускої Бесіди» (Ринок ч. 10) щоденно від 6. до 7½ год. вечером, в неділі і рускі свята від 11½ до 1. год. в полудне.

— **Іменованя.** Міністер торговлі іменував старшими почтмайстрами отсих почтмайстрів I класу: Густ. Пентера в Товмачі, Каз. Гелчинського в Перемишлянах, Вавр. Фединського в Мостах вел., Павла Немчиновського в Кольбушеві; — почтмайстрами I класу 4. степеня: Адам Александрович для Кристинополя, Юл. Шухевич для Лукова, Йос. Загурский з Устя сільного для Закліччя, Вол. Галецкий в Дорі для Крехович, Фел. Кінтор для Борданівки, Павло Ташнер для Дунаєва; — дальше посуєно між иншими: до I кл. 1. степ. почтмайстра I/2 Теоф. Навратіля в Перемишлі, до II/1 почтмайстрів II/2: Ант. Вернера в Угнові, Апол. Бобровского в Горожанці, Вікт. Шараневича в Пеняках, Йос. Ліптая в Судовій Вишні, Фрид. Люкаса в Стоянові.

Перенесений почтм. Вал. Германіс в Богданівці до Щирця. Посаду експедиента в Васильківцях одержав Йос. Адамович.

— **Обережно!** В поліційних рапортах — як доносить Кугур Ів. — записаний отсей факт: До антикварії Льва Бодека, при ул. Вірменській, зайшов селянин Дмитро Кривець з Ортянів к. Ходорова, купити книжки. Антиквар покористав ся темнотою мужика і за дві старі книжки, на яких зазначена була ціна 2 К 60 с і 1 К 30 с. взяв 4 К 40 с. На се звернув увагу патрулюючого поліціянта п. Зілинський, ревідепт дирекції скарбу і поліціянт визвав антиквара, аби звернув селянинові надплачену квоту, однак антиквар обурив ся на те і заявив, що має «фірму» і можна его судово потягнути до відповідальности.

— **До відомости львівської Дирекції залізниць** Дня 24. серпня не хотів прийняти дотичний функціонер на головнім двірці у Львові фрахту на пакунки, бо він був написаний по руски, говорячи, «може биць написани по руску, але польськімі літерами». Той то функціонер зажадав неправно 12 сотиків на новий фрахт, написав его собі сам по польски, не питаючи о дозвіл на то і тим способом против воєї волі вислав пакунки за фрахтом польским. Тому що тим способом обмежив мене в моїх горожанських правах щодо уживаня своєї рідної мови, я виїс жалобу до ц. к. Дирекції залізниць а ще сею дорогою прошу Сьвітлу Дирекцію о зарядженє слідства і примірне покаранє дотичного функціонера. — *І. Ст-ич.*

— **Наданє презенти.** Намісництво надало презенту на опорожнену парохію в Болехові о. Антонова Лаврівскому, дотеперішному парохови в Одреховій.

— **Вісті з Буковини.** Управу кіцманської гімназії поручило міністерство проф. П. ц. к. гімназії в Чернівцях п. Сергієви Шойнарівскому. Отворенє гімназії відбуде ся, як ми вже писали, дня 7. вересня, а вступні іспити дня 5. і 6. Коли в новій гімназії буде треба відкривати лише один відділ, то крім директора буде у ній лише один учитель, яким іменовано п. Іларія Федоровича, дотеп. заст. учит. в П. ц. к. гімназії в Чернівцях. — Палла Евгения Ярошинська, наша писателька, має ся значно ліпше і є надія, що небагом выздоровіє.

— **Пожари.** В Золотій Слободі, бережанського повіта, згоріло оноді 7 господарств вартости 35.000 К, обезпечених лише на 6.600 К. — В Шумлях, яворського повіта, погоріло оноді пять господарів. Шкода вносить 14.480 К, а була обезпечена лише на 4.800 К. Огонь взяв ся від ватри, розпаленої на поли недалеко хати, аби напечи бараболь. — В Підгірцях, стрийського повіта, згоріло оноді шість селянських загород. Згорів також один будинок дідича бар. Бруницького.

— **Нещастє задля необережности.** Із Стрия доносять: 15-літній Микола Дмитришин забавляв ся оноді пистолем із своїм ровесником Евгеном Мавичем в Рустикальній Крушельниці. Хлопці не знали, що пистолє набите, тому Дмитришин жартом мірив в груди Мавича. Нараз гримнув стріл і куля влучила Мавича в груди та смертельно его рапила.

— **Щедрі записи.** Померший перед кількома днями у Відні лікар і бувший професор університету віденьського др. Драше, записав значну часть свого маєтку на добродійні цілі. Між иншими призначив 160.000 К на дім калік в своїм родиннім місці Льобендава, а 100.000 К записав віденьському шпиталеви Боніфратрів як фундацію для хорих на гостель.

— **Доля „Figar-a“.** Сей париский дневник почав в остатних літах упадати так, що его акції по 1000 франків упали на 350 фр. Его редактори безнастанно змінюють ся, а тепер знова має прийти до зміни начального редактора. О се місце старають ся п. Поадес, б. редактор *Matin-a* і п. Сімон, б. редактор *Radical-a*. До того ще акціонери ведуть між собою завзяту борбу о становиско органу. Старі акціонери хочуть, аби Figaro був поважним дневником і не хочуть зниженя передплати, а молодші акціонери хочуть зробити з Figar-a популярну газету і жадають зниженя ціни поодиноких чисел з 15 на 5 центимів. Здав ся, що в тій борбі побідять молоді.

— **Фальб на вересень.** Хоч Фальб помер, однак его столітній календар лишив ся, а в календарі остали і прогнози що-до стану погоди. Отже Фальб заповів на вересень: Місяць холодний, при кінці з більшим дощем. В половині вересня хмарне небо прояснить ся і теплота піднесе ся. День 8. вересня є критичним першої степені і є тим «небезпечнішим», що тоді припадає затьма сонця (видна на Тихім океані і в західно полудневій Америці). Місяць вересень ділить ся на 5 періодів: 1—6 хмарно, холодно, денне дощ; 7—13 спершу холодно і хмарно, при кінці погепліє, мало дощу; 14—20 тепліше, сухо, спокійно; 21—25 погідно, холодно, денне дощ (24. критичний день II степені); 26—30 воздух змінячий, холодно і погідно, або перепадають часто дощі.

— **Учительки по мужеских школах.** В Америці виринуло в послідних часах питанє, чи учительки, що заняті по мужеских школах не будуть впливати лихо на своїх учеників, затараючи в них мужескієть. Сю справу просліджувала окрема комісія, а *New York Herald* уладова в тій справі нарочну анкету. Головною побоявано ся, що хлопці будуть ставати за «чемні», за «послушні» місто того, щоб ставати «атлетичними і доволі самостійними». Відповідий і то періжнього змісту не забракло, а найцікавіше в дивовідо товариство бувших учеників шкіль середних, які вступили різко проти вислідів комісійних наряд, предкладаючи між иншим, щоб члени комісії попробували, о скільки они через учительки занепади в атлетиці. Дальше вчилися они в своїм письмі атлетичні побіди над англійскими студентами. Вкінці замічують, що «любимці професорів» є все осоружні, чи вчать женцини, чи мушени; они всі є однак того переконаня, що те, що їх вчили женцини, було для них полчене лише з користию, бо се впливало на них лиш образууючо й уніжнюючо, а ніколи розпещуючо.

— **Шість годин в морі.** З Реки доносять: Вночі з 21. м. м. упав в часі їзди корабля з Мессини до Мальти з помосту в море моряк Франц Шпрайх, котрий заснув на помості. Его щезненя не запримітив ніхто, тому і не заряджено нічого, щоб его ратувати. Шпрайх почав плисти, на скільки лише стало ему сил, а щоб міг легше плисти, розібрав ся цїлком. Вкінці по 6 годинах, коли сили его майже зовсім вичерпані, побачив світла корабельні. Почав кричати і крик его почули на кораблі і виратували его.

— **Спійманє пророка.** В своїм часі ми писали, що в алтайским округі на Сибірі появил ся між Калмуками «пророк» Аїрот і підбурював населенє проти Росії. Аїрот приєднав собі був вже поперх 2.000 приклонників і став грізний для Росії, тому вислано сотню козаків шукати за ним по степах. Недавно повав Аїрот в руки козаків, а его секта розлетіла ся по степах.

— **Овочеві дерева.** Наші господарі, що мають на своїм господарстві сади або кілька овочевих дерев, могли зміркувати, що овочеві дерева в тих садах, де росте також трава, не родять так видатно, як родять на примір дерева, засаджені в огороді з огородовиною, де земля близько де-

рев рік-річно перекопана, погноєна й вичищена з трави й бур'янів. Замічено й се, що коли погноїти в саді зарослім травою місця коло дерев, то ті дерева зародили ліпше й видали далеко красші овочі, але все не так рісно, як дерева в огородах з огородовиною. Се з тої причини, що гній, яким їх погноєно, поживу свою віддав не лиш дереву, але у великій часті й поблизькій траві. Практика отже показує нам, що причина сего лежить у траві, яка росте около дерев овочевих, бо земля нею поросла випаровує більше вогкості, як земля гола. Земля поросла травою справді виглядає вогкійшою, але се лиш так здає ся, бо трава витягає всю вогкість з землі на верх. Особливо для молодих овочевих дерев шкідною є земля поросла травою, бо їх корені находять ся ще близько поверхні землі, а трава висисає всю вогкість з землі на шкоду молодих дерев. Старі дерева мають глущє коріне і живлять ся вогкостию з подальших частий землі, але все таки трава верхній ґрунт висисає для себе. Тому й доволі них треба траву перекопувати принайменше один метер вокруг і добре погноїти. Тут треба ще згадати одну річ. Загально думають, що коріне дерева розростає ся в землі в тім віддаленю від пня, кілько займає простору корона дерева. Се погляд хибний і на зборі огородників у Вісбадені в Німеччині стверджено, що коріне дерев, особливо дрібненьке й тоненьке, яке найбільше приспорює поживи дереву, розросле у далеко більших розмірах під землею, ніж корона дерева; тому повинні господарі мати се на увазі, коли ходять коло овочевих дерев а особливо, коли їх гноять.

— **Родимці!** Не забувайте на приватну жіночу семінарию у Львові, удержувану Тов-ом педагогічним і присилайте постійні жертви! Вписуйтесь громадно в члени сего Товариства і впривнуїте залеглости. Вписове вносить 1 К. Пренумеруйте часопись для дітей «Дзвінок» і часопись «Учитель», так щоби они могли при більшім числі передплатників стати на ще висшій щаблі і відповісти всім бажаням сьвідомих читачів. Адреса касиєра: А. Алиськевич (ул. Кохановского 15 Б.)

— **Дрібні вісті.** Цісар надав властителеви дїбр др. Мавриківви Розенштокови в Скалаті шляхецкий титул. — Віцєпрезидент намісництва гр. Володимир Лось виїхав вчєра в заступстві намісника на отворенє староства в Зборові. — В Татрах упав сніг і покрит верхи гір. — В Римі вибухнув страйк фякрів.

— **З львівської архієпархії.** Поставлені в прєсвитері: Василь Гургула, Володимир Сваричевецкий, Василь Мереньків, Андрей Гаврищак, Володимир Яримович, Модест Соболта, Василь Павула, Петро Курдик, Стефан Новосад, Евстахий Барановский, Николай Демків, Дмитро Яремко, Йосиф Боцяк, Александр Малицкий, а в дїякони Іван Адам.

— **Важне для катехитів і народних учителів.** Одинокий підручник до науки релігії в народних школах, т. з. Практичний провідник для катехитів в трох частях, уложив о. Евгений Гузар — поручений Радою шк. кравцою в уряд в м. дневнику з д. 27. липня с. р. до шкільних бібліотек — можна набувати в книгарні ім. Шевченка і Ставропільській по ціні 4 К 80 с. без почт. пересилки. Народні учителі можуть купити сю книжку по ціні 3 К з почт. пер. у автора, ул. Длугоша 17.

Телеграми

з дня 2. вересня.

Відень. Цісар прибув ту з Ішлю.

Льондон. Бюро Райтера заперечує чутку, пущену на біж, про невдоволячий стан здорвля англійского короля Едварда.

Сімля. Бюро Райтера оголошує, що англійска виправа імовірно дня 15. вересня покине Лясу, столицю Тибету.

Відень. Тутешним газетам доносять з Лондону отсю безперечно пересаджену вість: Погром Росиян під Ляолян є страшний. Росияни мають поперх 15.000 убитих і ранених, втратили поперх 50 гармат, 400 возів з амуніцією, 40.000 карабінів. Курокі обійшов Куропаткина з півночі і заняв Ляолян. Головна атака була по півночі на 31. серпня.

Льондон. Daily Mail доносить, що первісний план облоги Порт-Артура Японці змінили і хотять сю кріпость голодом приневолити до підданя, бо залога Порт-Артура є за сильна, аби можна его здобути штурмом.

Подяка.

Всевишній навістив нашу родину тяжким і невсказаним горем, неумолима смерть забрала нам ненадійно по короткій недужі дня 28. серпня с. р. найдорожшого Мужа, Вітця, Діда і Брата Максима Любовича. В тім важкім горю і смутку була для нас відрадою і утіхою для зболілих сердець щира участь приятелів, знайомих і сусідів, котрим сердешно подякувати прилюдно уважаємо своїм святим обовязком. Передовсім дякуємо Всесв. і Всеч. Духовенству, котре під проводом Вир. крилошан о. митрата Туркевича і о. Б. Пюрка відправило глівні останки Покійника на вічний супокій, а також всім приятелям, знайомих і сусідам, що взяли участь в похороннім поході, або письменно зволили нам надіслати свої спочування і сердечні слова відряди і потіхи, як і Ви, членам товариства „Зоря“, котрі трогоаючим хоральним співом звеличали сей сумний похоронний обряд щире спасибі!

У Львові, дня 1. вересня 1904.

Єлена Любович, жена; Євгенія Барвінька, донька; Олександр Барвіньский, зять; Ольга, Богдан, Роман, Єлена, Василь, Олександр Барвіньські — внуки; Іван Любович, брат; Єлена з Любовичів Кальбова, сестра; Юлія Любовичева, братова; Теодор Кальба, шурина.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Місця господині в святих домі глядає особа обрарована, середніх літ. Ближше можна розвідати у п. Ясінського, кравця у Львові, ул. Бємів 4. (7—10)

Читайте!

Читайте!

Повне видане Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнішою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клєєнків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опушту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10).

Найновіший твір

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним ювіляльним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедия збогачує знатно галерию типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщуків. Сьмішність ситуацій і характерів розмішена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженням недотелою, але противно має нагоду посьміятися ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Александр Стефан — В. Щурат.

УЧЕБНИК Французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

Всілякі

КУПОНИ

вильосовані

цінні папері

виплачує без потручення

провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного.

ТОВАРИСТВО взаїмного КРЕДИТУ

„Джістер“

стоваришене зареєстроване в обмеженою порукою у Львові, ринок ч. 10, дім „Просьвіти“.

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки обезпечені тревало в „Джістрі“ від огню. Членський уділ 50 К можна зложити в ратах; внесове 2 К.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затагати **ПОЗИЧКИ** на 6% за предложенем відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає ся на 10 літ.

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иншім купні землі нехай купуючі звертають ся за позичками до „ДЖІСТРА“.

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4%.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени дивіденду від уділів а часть зиску призначає ся на добродійні ціли; дотепер уділено на церкви, бурси, школи і т. п. 13 385 К.

Стан 31. маї 1904:

Вкладки	1,698,746 К
Уділи	115,947 К
Фонди резервові	23,522 К
Позички	1,403,472 К
Цінні папери, льок. в банках і на рах. біжучий	506,994 К

Розклад поїздів залізничних обовязуєчий від 1. мая 1904.

(Приїзд і відїзд поданий після середно-європейского часу).

Приходять до Львова (головний дворець)		Відходять зі Львова (головний дворець)	
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:20	до Іцкан, Яс, Букарешту, Жидачева, Потутор, Керезмезе, Чорткова, Калуша, Делатина (чер. Коломню 1/6—30% вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе (1/6—30% вкл.)
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делатина (чер. Коломню 1/6—30% вкл. в нед. і сьвята), Керезмезе (1/6—30% вкл.)	6:30	до Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Копичинець, Гусятина, Чорткова
7:30	з Рани руської, Сокала	6:45	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша до Яворова
7:40	з Підволочиск, Одес, Київ, Бродів	6:50	до Яворова
7:45	з Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша	8:25	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Любачева, Самбора, Закопаного
8:00	з Самбора, Хирова	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Ясла, Осьвеніцма до Лавочного, Хирова, Калуша, Ходорова
8:10	з Станиславова, Жидачева, Потутор	8:45	до Самбора, Хирова
8:20	з Яворова	8:55	до Тернополя, Потутор
8:55	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного через Краків, Мезеляборча, Пешту	9:10	до Черновець, Делатина, Заїщик, Новоселці
10:02	з Стрип, Борислава	10:45	до Бецаї, Сокала, Любачева
10:20	з Рашева, Любачева	10:50	до Бецаї, Сокала, Любачева
11:25	з Коломні, Жидачева, Потутор, Керезмезе	1:55	посл. до Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:40	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:45	посл. Іцкан, Яс, Букарешту, Потутор, Калуша, Жидачева, Чорткова, Вижниця, Керезмезе
1:30	посл. з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Савча, Римакова, Івонича, Сянока, Хирова	2:55	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Закопаного
1:40	посл. з Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіцмани, Новоселці (через Жучку, Вижниця)	3:05	до Стрип, Хирова, Борислава, Тухал від 15%—30% вкл., Сколього (1/6—30% вкл.), Ходорова, Калуша
2:30	посл. з Підволочиск, Одес, Київ, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Кошови	3:40	до Рашева, Любачева, Хирова
4:35	з Стрип, Хирова, Тухал (15%—30% вкл.), Сколього (1/6—30% вкл.)	3:40	до Самбора, Хирова
4:45	з Яворова	5:48	до Яворова
5:03	з Сокала, Бецаї, Любачева	5:55	до Коломні, Жидачева
5:10	з Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Грималова, Потутор, Заліщик, Гусятина, Івана пусого, Скали, Копичинець	6:20	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Карльсбаду, Хирова, Пешту, П. Сяччя
5:40	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Осьвеніцма	6:40	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
5:50	з Іцкан, Жидачева, Новоселці і Сучави	7:05	до Рани руської, Сокала
8:40	посл. з Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	7:40	до Підволочиск, Київ, Одес, Бродів
9:10	з Іцкан, Букарешту, Чорткова, Потутор, Жидачева і 1/6—30% вкл.) Гусятина, Керезмезе, Калуша	10:05	до Перемишля 1/6—30% вкл.), Хирова, П. Загіря
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Бродів, Варшави, Праги, Осьвеніцма, Хирова	10:42	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делатина, Сучави
10:00	з Самбора, Хирова, Сянока, Ясла	10:55	до Кракова, Відня, Бродів, Праги
10:20	з Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івана пусого, Гусятина	11:00	до Підволочиск, Бродів, Копичинець, Грималова, Івана пусог, Скали, Гусятина, Потутор
10:40	з Лавочного, Пешту, Хирова, Калуша, Борислава	11:05	до Стрип
12:20	посл. з Іцкан, Яс, Паргорода, Жидачева, Заліщик	11:10	до Рани руської, Любачева (що неділі)
2:31	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	12:45	посл. до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги, Закопаного, П. Сяччя
3:25	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:51	посл. до Іцкан, Яс, Букарешту, Чорткова, Керезмезе (від 1/6—30% вкл.), Сучави, Кіцмани
до дворець „Підзамче“			
7:20	з Підволочиск, Одес, Київ і Бродів	4:10	до Кракова, Відня, Бродів, Берліна, Праги, Пешту, Самбора, Івонича, Осьвеніцма
2:15	посл. з Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Грималова, Гусятина, Копичинець, Чорткова	з двірця „Підзамче“	
5:00	з Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Копичинець, Заліщик, Потутор, Івана пусого, Скали, Гусятина, Бродів, Грималова	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одес, Копичинець, Гусятина, Чорткова
10:02	з Підволочиск, Київ, Одес, Бродів, Копичинець, Заліщик, Івана пусого, Скали, Гусятина	10:52	до Тернополя, Потутор
3:04	з Тернополя, Бірок великих, Грималова	2:09	посл. Підволочиск, Бродів, Київ, Одес, Копичинець, Гусятина, Грималова, Скали, Івана пусог
ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ			
Приходять на головний дворець:		Відходять з головного двірця:	
з Брухович 6:42, 7:00 рано, 11:45 перед полуд. 3:00, 4:30 і 5:48 пополудня, 7:54 і 8:59 вечером, (до 11/9 вкл.)	з Янова 8:20 рано, 1:16, 4:45 попол., 9:25 вечером (від 1/5 до 30% вкл.), 10:00 вечером (від 15/5 до 31.8 вкл. в неділі і сьвята)	до Брухович 5:48 рано, 9:30 і 10:50 передполуд., 1:05, 3:35 і 5:05 попол., 7:05 і 8:04 веч. (від 8.5 до 11/9 вкл.) 11:10 в ночі (що неділі)	до Янова 6:00 рано, 9:15 передпол., (від 1/5 до 30% вкл.) 1:35 попол., (від 13/5 до 31/8 в неділі і сьвята), 3:18 попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.) і 5:48 пополудни.
з Ширця 9:35 вечер. (16 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята).	з Любіня вел. 11:35 вечером (від 15/5 до 11/9 вкл. що неділі і сьвята)	до Ширця 1:45 попол., (від 1/6 до 11/9 вкл. в неділі і сьвята), до Любіня вел. 2:15 попол. (15/5 до 11/9 вкл. в неділі і сьвят.)	

ЗАМІТКА: Час середно-європейській рїкнить ся від часу львівского о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского — 12 год. 36 мин. часу львівского. — Нічи години від 6. вечер до 5:59 рано обієдено рамками — В місті продає білєти зрїччій агенції часоний П. Ст. Соколовского пассаж Гімєсана 2. від 7. рано до 8. вечером. — Бюро інформациіне ц. к. авіаційн. державних (ул. Красіцких ч. 5.) уділяє повисені в справах авіаційних, продає білєти всього рода і розклади їзди, в годинах урядових від 8. рано до 3. пополудни, а в неділі і сьвята від 9. рано до 12. в полудне.